N°. 288. **DE GRONDWET.** 185[illegible]

VERSCHIJNT
alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

VRIJDAG [illegible] APRIL.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., [illegible] 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. [illegible]eveld en Zoon,**
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 70, Ned. Cour.

Wij mogen niet nalaten de aandacht te vestigen op het bestaan eener Vereeniging van Burgemeesters en Secretarissen, tot bevordering van gemeente-belang en aankweeking en ontwikkeling van administratieve kennis, welke, in 1852, in de gemeente Vught, provincie Noordbrabant, tot stand kwam, vooral met het doel, om elkander voor te lichten in den geheel nieuwen en gewigtigen werkkring, welken de Gemeentewet heeft geopend, en de schoone en vrijzinnige beginselen, welke daarin worden gehuldigd, te ontwikkelen en onbekrompen in toepassing te brengen.

Onder de eerste werkzaamheden van die Vereeniging behoorde het voorstel aan de besturen van al de gemeenten in deze provincie, om algemeen, gelijkvormig en tot hetzelfde bedrag, eene plaatselijke belasting op het gedistilleerd in te voeren; met dat gunstige gevolg, dat 134 gemeenten, ongeveer ¾ gedeelten der geheele provincie, hunne toetreding tot dit voorstel hebben berigt. De Vereeniging heeft daarop het voorstel aan het oordeel van den Minister van Binnenlandsche Zaken onderworpen, die, bij beschikking van den 8 December 1853, aan het Bestuur der Vereeniging, door tusschenkomst van Gedeputeerde Staten der provincie Noordbrabant, heeft berigt, dat hem het voorstel aannemelijk schijnt, wanneer het met inachtneming van de voorschriften der Gemeentewet kon worden toegepast. Vreemd is het evenwel, dat, bij de verwijzing naar art. 246 der Gemeentewet, houdende verbod tot heffing van plaatselijke belastingen op voorwerpen van verbruik, alvorens de gemeente-opcenten op de grondlasten en het personeel, het bij de artikelen 241 en 242 bepaalde maximum hebben bereikt, — niet tevens het vooruitzigt is geopend, dat daarvan, uit hoofde van bijzondere omstandigheden, in het belang der gemeenten, krachtens art. 255, wordt afgeweken.

Wij zien, in de ministeriële beschikking, nu van dat middel daarin is gezwegen, juist een bewijs van de tegenovergestelde rigting, die den vorm boven het wezen kiest.

Het Weekblad voor de Burgerlijke Administratie vestigt de aandacht der gemeentebesturen op een werkje, »waaruit zij voor het armwezen en het welzijn »der mindere klasse veel nuttigs kunnen opdoen: *De* »*voeding der Nederlanders*, door den Hoogleeraar G. »J. Mulder,« en zegt daarbij: »Het is waar, wij be»treuren het, dat bij het schrijven van een zoo nuttig »betoog, politieke hartstogten door den Hoogleeraar »niet ter zijde werden gesteld: dat de fabel van den »dooden leeuw door hem vergeten werd; wij hadden, »wanneer hij spreekt van eerzucht, meer zelfkennis van [illegible] woord, wij ook hadden die bij »de wetenschap zoo ongepaste uitroepen en politieke »beginselen gaarne gemist; maar het is slechts bijzaak, »en daarom raden wij, om, na het lezen der eerste »bladzijden, het werkje niet ter zijde te leggen, maar »die liever, òf over te slaan, òf glimlagchende door »te loopen. Wij laten bovendien geheel daar, dat de »Hoogleeraar in dit geschrift lijnregt het tegendeel »leert, van hetgeen hij in 1847 in zijn werkje: *De* »*voeding in Nederland* enz. aantoonde; dit is overtui»gend bewezen in de *Nieuwe Rotterdamsche* en *Arn*»*hemsche Couranten*, zoodat wij daarnaar en naar de »geestige brieven in *de Grondwet* geplaatst, onder het »opschrift »*Vleesch of Visch?*«, verwijzen kunnen.«

De Gids van April 1854 behelst, onder het *Mozaïk*, [illegible] volgende artikel:

»De Tweede Kamer, die wij aan de April-beweging danken, [illegible] deze maand weder een uitstekend bewijs geleverd, hoe zij hare parlementaire waardigheid weet te handhaven. De Minister van Koloniën, door de gratie van art. 59 der Grondwet, alinea 2, — altijd volgens de nieuwe opvatting der ministeriële verantwoordelijkheid — Czaar van Nederlandsch-Indie, vaardigt tegen hetgeen hem eene ongepaste beschouwing van zaken, het be[illegible] algemeen en dreigend, [illegible] naar omstandigheden te kunnen toepassen, in zulke nevelachtige orakeltaal gesteld, dat de ambtenaar, om zich niet aan schade bloot te stellen, voorzigtigheidshalve de ruimste interpretatie zal moeten volgen; dat het morgenrood der openbaarheid in de koloniale aangelegenheden, in 1848 aangebroken, op nieuw voor stikdonkeren nacht zal plaats maken; en dat aan eene grondige beoefening der geschiedenis en instellingen van Indie, buiten den kring der ingewijden, niet meer te denken valt. De Minister, door een vertegenwoordiger op de meest bescheidene wijze en na bekomen verlof der Kamer om verklaring gevraagd, antwoordt uit de hoogte, beschouwt de zaak en bagatelle, weigert alle wezenlijke opheldering en ontziet zich niet eene interpellatie over eene zaak van de hoogst denkbare aangelegenheid, als gold zij subjectieve gemoedsbezwaren van den spreker en minutieuse détails van redactie, met bitteren spot te beantwoorden. De constitutionnele partij zwijgt, in de verwachting, dat zelfs de meest ministeriële leden zulk een hoon, der vertegenwoordiging aangedaan, niet dulden, niet onbeantwoord laten zullen. Zij verklaart echter dadelijk, dat zij den Minister niet voorbereid acht om de bedenkingen te beantwoorden, en grijpt later de eerste gelegenheid, de behandeling der Indische muntwet, aan, om hem te doen zien, hoezeer hij de ministeriële verantwoordelijkheid miskend heeft, en, ten ware hij in den hem gelaten tijd van beraad op zijne dwaling terug mogt komen, naar alle constitutionnele beginselen het vertrouwen der Kamer zou moeten verbeurd hebben. Tot loon zijner volharding, in de meest pertinente weigering om ophelderingen te geven, erlangt daarop de Minister van twee derde der Aprilkamer een getuigschrift, dat zij van zijne bereidwilligheid tot het geven van ophelderingen volkomen overtuigd is. Met andere woorden, de Minister slaat de Kamer in het aangezigt, en de Kamer zegt: »ik dank u, »mijn gebieder! een slag van uwe hand veelelk niet, hij heeft »weeleer het effect eener streelende gewaarwording. Wetzaam »toch niet mij bij gelegenheid de wang weder zoo aangenaam »te doen gloeijen!«

Nederlanderachtigheden.

Als een correspondentie-artikel wordt door *de Fakkel* in n°. 16 het volgende verklaard:

»Wij hebben wel ontvangen onderscheidene brieven van blijkbaar gemoedelijke, ernstig denkende Protestanten, die ons welmeenend verzoeken, om toch *de Nederlander* maar niet meer te lezen.«

»Wij zullen aan dat verzoek voldoen zoodra het kwartaal, dat wij ingetreden zijn, geëxpireerd is.«

»Het doet ons leed, dat *de Nederlander*, een blad met zooveel bekwaamheid geschreven, zelfs door *ons* niet meer gelezen kan worden. Wat is talent zoo het niet door de liefde geheiligd zij?«

Misschien hebben wij grovelijk gezondigd; — maar we moeten het opregt bekennen, dat we over de laatste zinsnede hartelijk gelagchen hebben.

Wat is talent zoo het niet door de liefde geheiligd zij? zoo vraagt, let wel! *de Fakkel*.

Nu, wij zullen na 1 Julij zien welke uitwerking het niet-lezen van *de Nederlander* heeft. — Maar waarom nog gewacht tot de expiratie van het kwartaal, om die «blijkbaar gemoedelijke en ernstigdenkende protestantsche «lezers» van *de Fakkel* hun «welmeenend» verzoek te weigeren? Betaal het abonnement tot 1 Julij en lees van nu aan *de Nederlander* niet. Zoo wil het *Tielsch Weekblad* ook: belangstelling en ondersteuning weigeren.

Wij hadden *de Nederlander* gevraagd, wat de antirevolutie wel dacht van de «*Tafereelen*» van Mr. J. VAN LENNEP EN COMP. Het vaderlandslievende blad blijft het onbewimpelde antwoord, met het oog op de rigting van den heer VAN LENNEP, schuldig; maar permitteert — om toch *iets* te doen — de plaatsing van een *Ingezonden* stukje, door v. E. van den volgenden inhoud:

Ik heb mijn dierbaar Vaderland innig lief mogen krijgen; het is steeds een punt mijner ernstige overweging [illegible] op eenvoudige en bevattelijke wijze zijne Geschiedenis [illegible] deren te bewerken, en de jeugd op elke bladzijde [illegible] wijzen, die met regt de God van Nederland [illegible] worden.

Mr. J. van Lennep en Compagnie hebben [illegible] en Zonen te Amsterdam [illegible] Geschiedenis des Vaderlands tot het van groot en klein [illegible] gesteld. Drie afleveringen, van plaatjes, beter gezegd »caricaturen,« voorzien, doorbladerde ik dezer dagen. Voor groot en klein: [illegible] bieden thans de heeren [illegible] een paar voorbeelden, zonder commentaire, vertrouw ik meer dan voldoende te zijn om allen, die de kinderen in Jezus, den grooten Kindervriend beminnen, te overtuigen dat dergelijke Tafereelen geen ingang mogen vinden bij onze Christelijke Nederlandsche gezinnen.

Floris V vermoord. 1296. (Plaatje.)
Bijschrift, als MORAAL.

»Wilt ge uw kind'ren goed edukeeren,
Laat ze vooral dan koekhakken leeren,
Gij ziet toch duidelijk op deez prent,
Hoe soms te pas komt dat talent.«

Op het prentje ziet men eenige personen bezig den Graaf aan stukken te hakken!

Invoering der Inquisitie. 1544. (Plaatje.) Met Bijschrift:
De Inquisitie in volle fleur.
(Groote fête.)

Hierbij is gevoegd een muzijkstukje: »Galop infernal,« met 3 coupletten, waarvan het eerste luidt:

»Au-to dafé
Om den stapel, wie danst meê?
Een Heretiek is maar een hond,
Hij mot branden dat 's gezond!«

V. E. beoordeelt alzoo VAN LENNEP's product alleen *uit het Christelijk oogpunt*: [illegible] ingekleed, maar [illegible].

Mogen wij nu tot *de Nederlander* de vraag rigten, in hoever zij homogeen is met v. E., wiens stuk onder de hoofdartikelen is opgenomen?

De Nederlander geeft in n°. 1169 weder een sprekend bewijs van oneerlijkheid.

Zij haalt uit *de Grondwet* van 12 April regels aan, betreffende onze beschouwing van *het woord voor onze dagen* door Dr. CAPADOSE, geheel uit hun verband en zamenhang.

Zij verzwijgt juist, wat door ons, onder de opmerkelijkste voorbeelden van *een revolutionnaire geest, die zich onder democratische vormen tracht te verbergen*, was geteld.

Haar ontbreekt den moed, om onder het oog harer lezers te brengen, wat strekken kon, om hun beter in te lichten omtrent de handelingen en bedoelingen der anti-revolutionnaire partij.

Anti-revolutionnair, — gelijk zij zich noemt; — maar ten onregte.

Zoo de constitutionnele partij zich ernstig kant tegen elke revolutie, waar zij op kerkelijk en staatkundig gebied den wettelijken weg verlaat: zij begeert te minder zich den naam van anti-revolutionnair toe te eigenen, naarmate zij dagelijks het misbruik opmerkt, dat van die leus wordt gemaakt.

Wij spraken in ons nommer van 12 April juist van de deugdelijkheid van het anti-revolutionnair beginsel op zich zelf, niet zoo als de Nederlandsche Natie dat in de laatste jaren heeft zien toepassen; maar zoo als het zuiver ontwikkeld en toegepast, op zijne tegenstanders de zegepraal steeds behalen zal.

De Nederlander en die van haar rade [illegible] dat beginsel in discrediet gebragt, [illegible] vinden, dat de onhandige strijder [illegible] en doodt met het zwaard, [illegible]

[illegible] van het «Vrij[illegible]*ren*, op «Evangelie[illegible] «kerkelijk[illegible] n°. 1170 en verdedigt [illegible] geregt revolutionnair mag [illegible] «omdat we niet onvoorwaar[illegible] voorschrift van een *reglement*.» [illegible] toch, dat een eerlijk lid der Hervormde [illegible] het voorbeeld geeft van gehoorzaamheid aan [illegible] kerkelijke reglementen, ook in eerbiediging van hunne voorschriften.

Maar, hoe verdedigt zich *de Nederlander* tegen ons, die dezelfde beschuldiging ondersteunen?

De Nederlander vindt in No. 1171 aanleiding uit onze aanbeveling van de brochure: „*Iets over de benoeming van Ouderlingen en Diakenen door de gemeente* van ds. C. Hooijer, zich te verledigen tegen ons beweren, dat de anti-revolutionaire partij, op *politiek* terrein, de *regtstreeksche* verkiezing bestreed en op *kerkelijk* terrein het *Presbyteriaansch* beginsel vreesde op den voorgrond te plaatsen.

Zeldzaam viel ons de eer der onderscheiding te beurt, om op zulk eene uitvoerige wijs te worden beantwoord. Wij zien daarin een blijk, dat *de Nederlander* tijd en plaats voor wederlegging weet te vinden, als hem het vermogen niet ontbreekt.

Is de wederlegging gegrond?

Immers neen.

De aanhaling uit *Grondwetherziening en Eensgezindheid* bewijst juist, dat de voorstelling van de gevolgen, die uit het misbruik voortvloeijen, door den heer Groen als een wapen ter bestrijding van de *regtstreeksche verkiezingen* wordt ter hand genomen.

Trouwens, men erkent, *dat de anti-revolutionaire partij de directe verkiezing afgekeurd heeft;* omdat zij haar in verband beschouwde met het beginsel eener radicale volkssouvereiniteit: een schrikbeeld dat talentvolle mannen niet zelden, zoodanig voor den geest zweefde, dat zij in hunne eigene begrippen verwarden.

Wat nu de afwijking van het zuiver presbijteriaansch beginsel betreft, vergat *de Nederlander*, wat op de vergadering van 18 Augustus 1848, met betrekking tot het regt ter verkiezing van kerkeraadsleden werd besproken, tot regt verstand der *verklaring* en het gevoelen der partijhoofden aan te halen.

Men zou, ja, de *regtstreeksche verkiezingen* op *staatkundig* en *kerkelijk* terrein beiden voorstaan, zoo men zekerheid had, dat de meerderheid der kiesbevoegden in alle localiteiten *anti-revolutionair*-gezind was.

Buitenland.

ENGELAND.

Het wordt nog onzeker geacht of de kanselier der schatkist de nieuwe schatkist obligatien, ten bedrage van 6 millioen pond sterling allen en tot den door hem gewenschten prijs zal kunnen plaatsen. Het aantal inschrijvers was te Londen, volgens de jongste berigten, vrij groot, doch niet zoo ruim als door sommigen verwacht werd; maar de uitslag zal ditmaal niet van Londen alleen afhangen.

„De kanselier der schatkist — zegt de *Times* — schijnt zorgvuldig met het gerijf des publieks te zijn te rade gegaan. De uitnoodiging aan het publiek om voor schatkist obligatien in te schrijven, is gelijktijdig in al de voorname steden des rijks afgekondigd, daar het voorbeeld onzer spoorweg maatschappijen getoond heeft dat Londen niet de eenige plaats in dit eiland is alwaar men teregt kan komen als men op een oogenblik eenige weinige millioenen noodig heeft.

Het nieuwe fonds zal even gerijfelijk voor den handel zijn als banknoten, zonder renteloos te zijn als deze, en het zal evenveel inkomsten geven als de consols, zonder kosten of formaliteiten bij het overgaan in eene andere hand te vereischen, en zonder onderhevig te zijn aan eene waarde-vermindering van eenig belang.

Onze naburen, de Franschen, hebben onlangs getoond, hoe de groote som van 10,000,000 p. st. schier zonder eenige merkbare inkrimping der voor de algemeene bedrijvigheid beschikbare geldmiddelen kan worden bijeengebragt in een land, hetwelk wij als veel minder rijk dan het onze kunnen beschouwen. Zij hebben die som bijeengebragt, door de mijngroeve, om zoo te spreken, dieper te doen dalen, tot den middenstand en zelfs tot de arbeidende volksklasse. Evenzoo schijnt het met de uitgifte der nieuwe schatkist-obligatiën de bedoeling van onzen minister te zijn, te putten uit de minder groote besparingen der nijvere volksklassen. Tot nog toe was er hier te lande, vergelijkenderwijze gesproken, gebrek aan eene goede gelegenheid voor de ongegoeden om hun geld te beleggen.

Tenzij de oorlog ons veel grooter uitgaven mogt berokkenen, dan wij thans behoeven te onderstellen, bestaat er mogelijkheid en eene zeer aangename mogelijkheid, dat wij, gelijk de Vereenigde Staten, dien geheel bekostigen met deze soort van spoedig afloopende lastrenten, en zonder eenige vermeerdering onzer gevestigde schuld.

Wij hebben thans aanstonds geld noodig om in onze betrekking met de Bank onze onafhankelijkheid te behouden, tot dat die betrekking op een den Staat meer waardigen voet kan worden gebragt.

— Den 24sten dezer is de stoomboot *Canada* van Noord-Amerika te Liverpool aangekomen. Zij heeft berigten medegedeeld uit Boston, van 12 dezer, waarin gemeld wordt, dat men nog steeds in het onzekere verkeerde nopens het lot van de stoomboot *City of Glascow*, die, gelijk men weet, den 1 Maart Liverpool had verlaten. Men was over dat lang uitblijven zeer ongerust.

PRUISSEN.

Eene telegrafische depêche uit Berlijn behelst, dat de Eerste Kamer van Pruissen in hare zitting van 25 dezer, met algemeene stemmen heeft aangenomen, het ontwerp van wet reeds door de Tweede Kamer goedgekeurd, waarbij de Regering wordt gemagtigd eene geldleening van 30 millioen thalers te sluiten.

OOSTENRIJK.

Men meldt uit Weenen van 23 dezer, dat H. M. de Hertogin Elisabeth, dien dag hare plegtige intrede in de stad heeft gedaan. Er hebben ter viering van het huwelijksfeest des keizers luisterrijke plegtigheden plaats, waaraan ook het volk een voornaam deel heeft. Onder de hooge gasten, die de stad bezoeken, merkt men op, behalve den hertog van Cambridge, den hertog van Modena, den graaf en de gravin de Chambord, enz. Rusland heeft een buitengewoon gezant gezonden om den keizer bij die gelegenheid geluk te wenschen.

PORTUGAL.

Men schrijft uit Lissabon, dat er aan de Cortes nog niets is medegedeeld nopens de reis van den jeugdigen koning naar Engeland, Frankrijk en Belgie, maar dat zij echter beslist schijnt te zijn. Z. M. zal door den hertog van Terceira en den burggraaf Correira worden vergezeld.

TURKIJE.

De laatste telegraphische berigten zijn de volgende:

KONSTANTINOPEL, 15 April. De Fransche generaal Bosquet is van Gallipoli naar Kavarna vertrokken om er zijn hoofdkwartier te vestigen. De beweging der troepen heeft reeds eenen aanvang genomen en een Engelsch regement is van daar opgerukt.

De Engelsche stoomboot *Furij*, naar Odessa gezonden, om er den Britschen consul af te halen, is, ondanks de parlementaire vlag, welke zij had geheschen, door het geschut ontvangen en moest onverrigter zake aftrekken. Zij had vervolgens eene Russische galjoot prijs gemaakt, doch door vijf Russische oorlogsvaartuigen vervolgd, heeft zij zich genoodzaakt gezien, haren prijs op te geven, maar heeft de bemanning als krijgsgevangen behouden. (Intusschen is dit berigt in strijd met een ander telegrafisch berigt uit Parijs van 26 dezer.

De *Himmalaye* heeft twee regementen van het Engelsche expeditie-leger van Maltha te Scutari aangebragt, alwaar zij zijn ontscheept.

Aan de vloten is bevel gezonden om onverwijld naar Odessa te stevenen en de vijandelijkheden te beginnen. Het bekend worden daarvan heeft de bevolking dezer hoofdstad bewogen, om hunne huizen te verlichten en openbare vermakelijkheden voor te bereiden, die echter door de vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland werden tegengehouden.

KONSTANTINOPEL, 17 April. De Fransche en Schotsche regementen zijn naar Adrianopel opgerukt. Lord Redcliffe heeft op al de hoeken der straten de oorlogsverklaring doen aanplakken.

De bazar van Volo is door Egyptenaren geplunderd. De wijk der joden te Salonica is in brand gestoken.

ODESSA, 21 April. Zoo even is de vereenigde Engelsch-Fransche vloot voor onze haven geankerd.

ATHENE, 21 April. De Franschen blokkeren den golf van Corinthe. De Engelsche gezant moet den koning met afzetting en blokkade bedreigd hebben.

Egypte zal op 1 Mei door de Grieken worden ontruimd.

PARIJS, 26 April. De *Moniteur* meldt, dat op 18 dezer in 20,000 man Fransche en 8000 man Engelsche troepen de Gallipoli waren ontscheept.

Nog bevat het officiële blad eene verklaring, bijna gelijkluidend met die door Engeland gegeven, en houdende, dat Russische schepen, welke voor den 15den Mei uit de Russische havens der Oost-zee en de Witte zee vertrokken zijn met bestemming naar Frankrijk of Algerie, hunne reis zullen mogen voortzetten, en zelfs terugkeeren naar onzijdige of zelfs niet geblokkeerde Russische havens.

Volgens hetzelfde officiële blad zijn de Fransche en Engelsche consuls van Odessa op 10 dezer in den Bosporus aangekomen.

MARSEILLE, 26 April. Het eskader van den Franschen s. b. n. Bruat is den 16den dezer ter hoogte van Tenedos geweest. Den 20sten is prins Napoleon Bonaparte op Malta aangekomen en aldaar luisterrijk ontvangen.

KOPENHAGEN, 26 April. De Engelsche kruissers hebben wederom vijf Russische schepen prijs gemaakt. Dus hebben zij in de Oostzee in het geheel reeds 22 schepen aan de Russen ontnomen. Den 25sten des avonds was het Fransche smaldeel nog niet in het gezigt.

LONDEN, 25 April. De *London Gazette* maakt openbaar een besluit in rade waarin de vergunning tot uitvoer van onderscheidene artikelen officieel gegeven wordt, uitgezonderd buskruid, salpeter, zwavel, wapenen en alles wat verder onder ammunitie kan worden verstaan, benevens werktuigen en zeilen voor gebruik bij de marine geschikt, bestemd zijnde naar plaatsen in Europa benoorden Duinkerken of aan de Middellandsche zee ten oosten van Malta.

WEENEN, 24 April. De Oostenrijksche regering heeft den uitvoer van een grooten voorraad ankers, die voor rekening van Rusland gekocht waren, verboden.

— De voorname vraag, die gisteren en heden moest worden gedaan, is deze: wat is er van de telegrafische berigten waarheid? Het eerste is, het bombardement in de haven van Odessa door de Engelsch-Fransche vloot, die door de *Presse* van Weenen is aangekondigd en op dien grond, met den telegraaf naar Parijs en Londen overgeseind is. Men weet, dat het feit dikwerf vermeld maar ook menigmalen tegengesproken is. Is het ditmaal naauwkeuriger? Men weet het niet. Men geeft ook niet op, op welke dagteekening het juist zou hebben plaats gehad. Alleen weet men uit bijzondere brieven van Konstantinopel van 13 dezer, dat eene Engelsche stoomboot, *Fury*, die de parlementaire vlag voerde, en die de consuls van Engeland en Frankrijk ging afhalen, door de batterijen van de stad was beschoten. Men zou daaruit kunnen afleiden, dat dit den aanval der vereenigde vloot zou hebben kunnen wettigen. Maar dit is eene meer of min gewaagde onderstelling. Slechts één feit werd overgeseind, dat volgens eene latere depêche, bevestiging behoefde; het was het gedeeltelijk in brand steken van Odessa, na de vernieling der Russische batterijen, die intusschen een levendigen tegenstand zouden geboden hebben, vóór dat zij het vuur hadden gestaakt; niet minder dan 1325 huizen zouden een prooi der vlammen zijn geworden.

Als tegenhanger van dat berigt meldt de *Times*, op grond van eene depêche uit Weenen van 24 dezer, dat Silistr
insgelijks gebombardeerd en in brand gestoken is.
wordt de dagteekening, 14 April, opgegeven en daarbij
voegd, dat de stad alleen was vernield, maar dat de vest
ongeschonden was gebleven. Dat berigt schijnt nog min
geloofwaardig te zijn dan het bombardement van Odes
want men moet dan aannemen, dat de Russen, die
Kalarasch waren vereenigd, den Donau met groote m
zijn overgetrokken, en zich op den regter oever heb
gevestigd en het beleg van Silistria aangevangen heb
Hoezeer die poging in de ontwerpen der Russen m
liggen, was het tot hiertoe onbekend, dat zij een be
hadden gemaakt, dat ontwerp ten uitvoer te leggen.
zou dus den brand van Silistria vernemen, vóór dat
overtogt over de rivier bekend was.

Ten aanzien der beide berigten moet worden opgeme
dat de Fransche *Moniteur*, die eene depeche van Wee
van 24 dezer behelst, er niets van zegt. In die depê
wordt alleen gewag gemaakt van een hevig gevecht,
den 16 voor Kalefat heeft plaats gehad, waarbij de Ru
teruggeslagen en 500 hunner krijgslieden gebleven
ren, terwijl de Turken slechts 14 dooden en 33
kwetsten zouden gehad hebben. Zoo dus Odessa en Sil
inderdaad waren beschoten en in brand gestoken, dan v
men teregt, hoe de Fransche regering daarvan niet, even a
Fransche en Engelsche dagbladen, berigt zou ontva
hebben, daar die Regering eene depêche van dezelfde
teekening als die dagbladen heeft bekomen, maar de
niteur evenwel het stilzwijgen over zulke gewigtige
ten bewaart. De slotsom van een en ander is dus da
beide berigten nadere bevesting behoeven, doch dat
bombardement van Odessa, na het gebeurde met de
zeer mogelijk is.

De depêche uit Weenen dat prins Paskewitsch
zou hebben gegeven om klein Wallachije geheel te
ruimen, de gemeenschap met Servie af te breken,
vrijkorpsen te ontbinden, verdient evenzeer groo
bevestiging. Wat kan het oogmerk van dit bevel
Beschouwt de Prins de stelling van Kalefat te sterk
zonder te groote opofferingen, te kunnen worden a
vallen? Heeft hij besloten al zijne krachten te ve
gen op den Midden- en den Neder-Donau, van af
noul tot Brailow, ten einde, nu de Russen de Do
scha bezetten, al de Turksche vestingen aan den R
oever van Nicopoli tot Rassowa te bedreigen. Zou hij da
de Turken een groot deel van Wallachije, bevattend
twee gewigtige steden Krajoma en Slatina, overlaten
wel gehoorzaamt Prins Paskewitsch door zich va
oord te verwijderen en zich naar den Midden-Don
begeven, aan een hooger bevel, gegrond op den w
om Oostenrijk aangenaam te zijn, door den krij
diens grenzen en van die van Servie te verwijdere
einde aan die mogendheid eene reden te ontnemen
in den strijd tusschen beide te komen? Het zal door
berigten moeten worden opgehelderd. Voor het ooge
moet men zich tot de mededeeling van het feit bepale

De *Morning Chronicle* behelst eene depêche, vol
welke Bazardjick even als vroeger Kustendje ontruim
in brand gestoken was. Zoo dit berigt waar is, dan
men daaruit afleiden, dat de beweging van den ter
der Turken eerst te Varna zal ophouden.

Over de ware of beweerde overwinning van Mus
Pacha, of van Selim-Pacha in de Dobrudscha, hee
niets verder vernomen. De Russen ontvangen voort
versterking van Bessarabie.

De dagbladen van Weenen spreken van eenige ov
ningen, die door Schamijl zouden behaald zijn. De
ging der Montenegrijnen wordt echter tegengespro

Brieven uit Konstantinopel berigten, dat de Port
verzachting aanbrengt in de uitvoering van het bev
alle Grieksche onderdanen uit het Turksche grond
te verdrijven. Uit Gallipoli meldt men, dat de Engels
Fransche troepen thans onophoudelijk aankomen.
transportschepen waren nog in het gezigt.

Het *Journal des Débats* meldt, dat de Fransch
naar de Oostzee, ten gevolge van tegenwind, met
hare reis door het kanaal voortzette. Uit bijzondere
ten van den Sund blijkt, dat de Engelsche vloot
ingang van de golf van Finland is genaderd. Het
men daar voortdurend aantreft, veroorlooft echter
groote krijgsverrigting. Men moet zich dus bepalen
blokkade der Russische havens, waarvan de meeste
schen op eene natuurlijke wijze door het ijs zelf
keerd zijn. Dat belet evenwel niet, dat verschillende
door de kruisers worden prijs verklaard. Volgens de
News betrof het getal daarvan slechts 34, maar
schrijven uit Hamburg was dat getal reeds me
meerderd.

De czaar heeft de vestingen Reval en Dunam
Oostzee, alsmede Nowodwinsk in de Witte Zee,
in staat van oorlog verkeerden, in staat van
steld. De gouverneur der vesting Riga is
om haar, naar den eisch der omstandigheden
van oorlog of zelfs in staat van beleg te stellen
versterking der zeemagt heeft het Russisch
ment thans een gelijken maatregel genomen, als
voor de landmagt; het heeft namelijk al degenen
ontslag bekomen hadden, na hunnen diensttijd op
volbragt te hebben, uitgenoodigd, om weder bij
zeemagt in dienst te treden. Aan hen, die aan deze opr
gehoor geven, worden dezelfde gunsten toegezegd al
de uitgediende militairen, die zich weder bij de land
voegen.

— Uit Parijs deelt men eenige nadere bijzonderheden
over de Oostenrijksch-Pruissische overeenkomst
20 dezer te Berlijn is geteekend. Daaruit zou blijken
het geval, waarvoor Oostenrijk zich zou hebben
houden, om zich niet vooraf met Pruissen te
en waarin het volkomene vrijheid zou hebben
om in den krijg tusschen beide te treden, bestaan

en zich beperken zou tot de Donau-vorstendommen. Zoo Oostenrijk buiten die provinciën werkdadig tegen Rusland zou willen handelen, zou Oostenrijk Pruissen moeten raadplegen, en zich met die mogendheid verstaan. Reeds den 20sten heeft de Pruissische regering de gesloten overeenkomst aan al de Duitsche Staten medegedeeld en hun eene circulaire doen toekomen, waarin hij hen uitnoodigt zich aan die overeenkomst aan te sluiten. — Nopens het ontslag aan den ridder von Bunsen verleend, blijft men het er voor houden, dat het min of meer regtstreeks tot het groote vraagstuk van den dag betrekking heeft; maar het baart evenwel verwondering, dat het aangenomen werd, juist op het tijdstip dat de onderteekening van de bovengemelde Oostenrijksch-Pruissische overeenkomst scheen aan te duiden, dat Pruissen meer naar de Westersche mogendheden overhelde. De heer von Bernstorff, Pruissisch minister te Napels, wordt steeds als opvolger van den heer von Bunsen genoemd.

— De *New-York Herald* berigt, dat er een ontwerp van overeenkomst is vastgesteld tusschen de Britsche regering en den minister der Vereenigde Staten, den heer Buchanan, ten opzigten van het regt van onderzoek en de werving der matrozen. Dat blad voegt er bij, dat de vereenigde staten zich verbinden eene volmaakte onzijdigheid in den tegenwoordigen oorlog te bewaren.

— Berigten bij de Britsche admiraliteit ontvangen, houden in dat er den 18en dezer ten opzigte van het fregat *the Comflict*, te Memel een noodlottig voorval heeft plaats gehad. Dat vaartuig had elf Russische schepen in beslag genomen. Zijn bevelhebber, de kapitein Foote, onscheepte te Memel, ten einde schikkingen te treffen, om de behaalde prijzen naar Londen te doen geleiden. Omstreeks 4 ure 's middags keerde hij naar het vaartuig terug, maar is de sloep omgeslagen, en kapitein Foote en 4 man zijn verdronken.

— In de *Times* leest men: het blijkt uit de verklaringen van de buitenlandsche pers, dat er buiten 'slands groote ongerustheid bestaat ten aanzien van den uitvoer der Russische koopwaren, die door vreemde kooplieden waren gekocht, maar die tot het tijdstip van de opening der zeevaart in de Russische havens werden bewaard en men voegt er bij dat het meer in het belang dan ten nadeele van den Russischen koopman is, dat men den uitvoer van die artikelen uit dat land belet, omdat de Russische kooplieden reeds voor de leveringen betaald zijn.

»Het schijnt evenwel, dat de Britsche regering aan eenige dier vreemde staten, die verlof gevraagd hebben Russische koopwaren, welke voor de oorlogsverklaring waren aangekocht, uit te voeren, heeft kenbaar gemaakt, dat er geen verlof zal worden gegeven, noch aan de Engelsche onderdanen, noch aan de onzijdigen, om geblokkeerde havens binnen te loopen; zoo dergelijke toestemming werden verleend, dan zou de blokkade als opgeheven beschouwd moeten worden, daar Rusland aan die vaartuigen niet zou toelaten in zijne havens binnen te komen, tenzij zij voorwerpen aanbragten, die voor zijn gebruik geschikt waren. Het heeft volstrekt geen belang om den uitvoer te bevorderen van voortbrengselen, die reeds aan vreemdelingen verkocht zijn.»

— Van de oevers van de Sund schrijft men van 22 dezer, dat men in Zweden bijkans overtuigd is, dat de onzijdigheid vroeger of later zal plaats maken voor eene werkdadige medewerking tegen Rusland. De openbare meening wordt al meer en meer voor den oorlog gestemd. De Zweedsche pers is bijna geheel oorlogzuchtig. Met eene opmerkelijke openhartigheid onderzoekt men de voordeelen, die in de toekomst voor Zweden kunnen ontstaan door eene oprechte vereeniging met Frankrijk en Engeland, en het is het algemeen gevoelen, niet alleen van jeugdige opgewonden hoofden, maar ook van een aantal voorzigtige en bedaarde personen, dat het meer dan eene staatkundige feil, dat het eene schande zou zijn, met over elkander geslagen armen de zaken te blijven afzien op een oogenblik, dat de hoogste belangen der beschaafde wereld op het spel staan. In Denemarken wordt de algemeene aandacht geheel door de verwikkelingen in het buitenland bezig gehouden. Men ziet daarin, dat de staat van zaken niet zonder groote moeijelijkheden en niet zonder gevaar is. Men verwacht er, dat het eerste kanonschot, dat door den *Wellington* zal worden gelost, in geheel Scandinavie weêrklank zal vinden.

— In de half officiële *Preussische Correspondenz* van gisteren leest men: Volgens berigten uit de Donau vorstendommen, loopende tot den 18 dezer, stond de russische generaal Engelhardt toen bij Czernawoda en de generaal Luders bij Hirsowa. Deze laatste had bevel ontvangen om met zijne troepen tegen Silistria op te trekken, en zou den 20sten op marsch gaan. Alle door de Russen aan den Donau genomen maatregelen deden denken, dat eene onderneming op groote schaal tegen Silistria voorgenomen was. Daartoe zoude ook, naar men zeide, een gedeelte der thans in klein Wallachije staande troepen gebezigd worden. De geruchten van een veldslag, die in de Dobrudscha zou zijn geleverd, worden gezegd onwaar te zijn. De vorst Paskewitsch, de opperbevelhebber der russische landmagt, werd den 20 April te Ibrailow verwacht, en zou zich vervolgens naar Bucharest begeven.

ZUID-AFRIKA.

In den officiëlen Franschen *Moniteur* van den 24 dezer, leest men deze mededeeling:

»Van de Kaap de Goede Hoop wordt onder dagteekening van den 28 Februarij jl. het volgende geschreven: Door berigten uit de grensstreek der Oranje-rivier wordt het volledig bevestigd, dat aldaar goud ontdekt is. Er zijn reeds [illegible] die aanstalten maken, om derwaarts te verhuizen, [illegible] de eerste voordeelen te genieten van eene ontdekking, welke bestemd schijnt om de Kaap Kolonie, te [illegible] wege gelegen tusschen Australie en Californie, tot een der gewigtigste punten voor het handelsverkeer met de Britsche koloniën te maken.

Nog maar een jaar geleden zijn hier kopermijnen ontdekt, die zestig tot zeventig percent winst geven; men betaalt reeds 100 tot 105 liv. st. per ton voor hare producten, wanneer zij onvermengd zijn, en 125 tot 135 liv. st., wanneer zij gouddeelen bevatten. In Port Natal heeft men sporen van steenkoollagen gevonden, die waarschijnlijk spoedig tot de ontdekking zullen leiden van kolenbeddingen, welke met voordeel kunnen worden ontgonnen. De wolteelt breidt zich met elken dag verder uit. Katoen, koffij, suikerriet en zijde worden reeds tot de uitvoer-artikelen van Natal gerekend.

Er wordt thans veel gesproken van het aanleggen van spoorwegen en van werken tot besproeijing der landerijen. Al deze omstandigheden te zamen, geven aan de Kaapkolonie een ongewoon voorkomen, en doen hier veel goeds in de toekomst hopen.

Dat er in de Kaapkolonie, en inzonderheid in het thans niet langer onder het Britsche gezag staande Souvereiniteitsgebied, alsmede op het grondgebied der Zuid-Afrikaansche republiek, stofgoud gevonden is, wordt ook door de jongste Kaapsche dagbladen berigt; doch of er stof voor eene winstgevende goudzameling bestaat, laten zij nog onbeslist.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

ZITTING VAN DONDERDAG 27 APRIL.

In deze zitting zijn van de Commissie van Rapporteurs verslagen ingekomen over de volgende wetsontwerpen: 1o. tot opheffing der paardenposterij; 2o. betrekkelijk de regeling van het muntwezen van Nederl. Indie A en B, en 3o. tot verhooging van het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1854 (vergoeding van rente aan de Ned. Rhijnspoorweg-maatschappij).

De VOORZITTER stelt voor de discussien te bepalen op aanstaanden Zaturdag, des morgens ten 11 ure.

De heer DE BRUIN stelt daarentegen voor die discussien op morgen te doen plaats hebben; welk voorstel door onderscheidene leden wordt ondersteund.

De VOORZITTER brengt alsnu in omvraag het door hem gedane voorstel; zullende zij die zich daartegen verklaren, worden geacht te stemmen voor het voorstel van den heer de Bruin.

De uitslag is dat zich *voor* het eerste voorstel verklaren 15 stemmen en 15 daar tegen, zoodat de stemmen staken. *Voor* de heeren: van der Oudermeulen, Blankenheim, 't Hooft, Tonckens, Boxman, van Sasse van IJssel, van Rijckevorsel, Cremers, Borski, van Dam v. Isselt, Cost Jordens, de Vos van Steenwijk, v. Nispen v. Pannerden, v. Swinderen en de President. *Tegen* de heeren: Lotsij, v. Eijzinga, Paspoort van Grijpskerk, van Beeck Vollenhoven, Martens van Sevenhoven, Regout, Insinger, de Bruin, d'Ablaing van Giesenburg, v. Wessem, de Sitter, v. Goltstein, van Oldenarde, Sassen, Bosch van Drakenstein en v. Rhenen.

Vermits alsnu, krachtens het voorschrift van het regl. v. orde, dit punt in eene volgende vergadering moet worden uitgemaakt, bepaalt de Voorzitter daartoe de vergadering op heden avond ten $7\frac{1}{2}$ ure.

Tot dien tijd wordt de vergadering gescheiden.

Tweede Kamer.

Blijkens een daartoe ingediend wetontwerp, wordt voorgesteld, om door de Wetgevende Magt te doen goedkeuren de dading tusschen het bestuur der domeinen en het heemraadschap van *Mark en Dintel*, ter beëindiging van de moeijelijkheden, bestaande omtrent de teruggave van een voorschot van *f* 150,000, uit 's lands kas in het jaar 1804 aan het heemraadschap verstrekt.

De Regering heeft op het door de Commissie van Rapporteurs der Tweede Kamer uitgebragt verslag betreffende do wets-voordragt houdende Veranderingen in het bestraffen van misdrijven door het Krijgsvolk te water gepleegd, o. a. het navolgende antwoord:

Aangenaam was het der Regering te ontwaren, dat de tegenwoordige voordragt in hare hoofdstrekking de goedkeuring mogt wegdragen. De menschelijkheid en het welbegrepen belang der dienst van 's Rijks Marine bevelen haar trouwens gelijkelijk aan.

De Regering zou niet wel kunnen bevroeden, waarom eene onmiskenbare verbetering als de voorgestelde, verdere, geheele of gedeeltelijke herziening der militaire strafwetgeving in de toekomst zou schaden. De Regering vermeent veeleer, dat zij door deze voordragt te doen, eenen waarborg te meer heeft gegeven van hare gezindheid, om allengs meerdere verbeteringen ook aan het hier besproken deel der strafwetgeving aan te brengen. De veranderingen echter thans voorgesteld, zijn van bijzonder dringenden aard. Iedereen erkent, dat, met name, de straffen van kielhalen en van de ra vallen, hoe eer hoe beter uit de militaire straffen voor het krijgsvolk te water dienen weg te vallen, en de Regering zou eene gewetenszaak er van gemaakt hebben de afschaffing dezer straffen dit te stellen van afhankelijk [illegible] zij [illegible] voordragt tot meer algemeene [illegible] militaire strafwetgeving. De bouwstoffen [illegible]

ning, door de in 1848 ontbondene commissie van redactie voor de militaire wetgeving bijeenverzameld, zijn niet van dien aard, dat het onderwerp daarmede eenigzins voor dadelijke regeling vatbaar zoude zijn. Een opzettelijk en nader onderzoek is daartoe noodig, daargelaten dat het wenschelijk zal zijn de aanvankelijke uitkomsten na te gaan en zich ten nutte te maken van de tegenwoordige wet, bij hare eventuele aanneming, te wachten.

De Regering meent te mogen vragen of het juister, of het denkbaar zou zijn, zekere straffen door andere straffen bij eene wet te vervangen, zonder bij diezelfde wet de vroegere straffen uitdrukkelijk af te schaffen?

Dat de militaire wetboeken, bij gebreke eener afkondiging, geene verbindende kracht zouden hebben, is een beweren, wel is waar somtijds gevoerd, maar weêrsproken door het Vorstelijk besluit van 20 Julij 1814 (*Staatsblad* n°. 85), door 's Hoogen Raads jurisprudentie en door de wet van 3 Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 20), welke laatste hare aanleiding vond in de wijze waarop door den Hoogen Raad juist de vonnissen der krijgsraden te land en ter zee ten grondslag werden genomen voor het uitspreken van herhalingstraffen.

Reeds bij de Memorie van Toelichting is gezegd, dat de Regering in het verzachten der straffen niet verder kon gaan, dan in de voordragt gedaan was, en zijn de redenen ontwikkeld, die haar verbieden de krachtig werkende en niet langdurige straffen nog meer te beperken dan reeds nu is voorgesteld. Ten einde echter steeds op den weg der verzachting voort te gaan, doch met bedachtzaamheid en zonder de zoo noodzakelijke krijgstucht in de waagschaal te stellen, heeft Z. M. bij besluit van 10 Febr. jl. n°. 60, een vast corps schepelingen van ondergeschikte graden ingesteld. Zij, die wegens bekwaamheid en goed gedrag in dat corps worden opgenomen, genieten, behalve andere voordeelen, hoogere soldij, en de straf van slagen wordt, zoolang zij bij het corps blijven, op hen niet toegepast. Ofschoon de gelegenheid om van die straf vrij te blijven den matroos nooit ontbroken heeft, is zij hierdoor nog ruimer en stelliger voor hem geworden. Zoodanige erkenning en belooning van het goed gedrag van den matroos blijft bij hem niet onopgemerkt, kan slechts gunstigen invloed hebben op zijne zedelijke verbetering en wordt daardoor tevens eene voorbereiding tot het eenmaal vaststellen van nog mildere bepalingen.

's Gravenhage, 27 April.

Z. M. heeft het beroep van een predikant te Polsbroek c. a., onder de classis van Utrecht, op H. J. P. van der Linden, candidaat bij het prov. kerkbestuur van Gelderland, uitgebragt, goedgekeurd.

Z. M. heef de benoeming van mr. A. J. Hesselink, burg. der gem. Grijpskerk, tot secretaris dier gemeente, bekrachtigd.

Z. M. heeft de ontvangst der dir. belast. en acc. in de gem. Ossendrecht, Woensdregt, Hoogerheide en Putte, vereenigd met het kantoor te Putte, en benoemd tot ontvanger te Putte c. a., de heer W. G. Pastoors, ontvanger te Ossendrecht c. a.

Z. M. heeft aan den heer C. Kool, eervol ontslag verleend als hoofd-commies der posterijen te 's Gravenhage, behoudens aanspraak op pensioen; en benoemd bij het vak der posterijen: tot hoofd-commies, de heer E. C. Okhuizen, commies 1ste kl.; tot commies 1ste kl. de heer A. Bertling, commies 2de kl.; tot commies 2de kl. de heer E. van den Brandeler, commies 3de kl.; tot commies 3de kl. de heer A. W. van der Boon Mesch, surnumerair; tot surnumerair de heer J. J. Doffegnies, te Haarlem.

Wij ontvangen heden de Memorie van Beantwoording op het voorloopig verslag der Tweede Kamer over het wetsontwerp, betrekkelijk de regeling van het Armbestuur. De regering heeft eenige, daaronder niet onbelangrijke wijzigingen in het ontwerp gebragt. Zoo spoedig doenlijk, zullen wij een beredeneerd overzigt van het regeringsantwoord geven.

» Gisteren is er in de Engelsche kerk, hier ter stede, bij gelegenheid van den algemeenen bid- en boetedag, door de Engelsche Regering uitgeschreven, eene plegtige dienst gehouden, welke door de Britsche onderdanen, in deze residentie aanwezig, werd bijgewoond.

» Heden heeft het Prov. Geregtshof in Zuidholland, kamer van strafzaken, onder het presidium van den voorzitter Mr. J. A. Philipse, uitspraak gedaan in de zaak van E. van Merkom, stoelenmaker te Gorinchem, en zijne huisvrouw E. A. Ekkart; beschuldigd, de eerste van moedwillige brandstichting in een gebouw, de tweede van medepligtigheid daaraan. Het Hof heeft, na ontwikkeling der daadzaken, gebleken zoo uit bekentenis als [illegible] gen van getuigen, den eersten besch. schuldig [illegible] aan de misdaad, hem ten laste gelegd [illegible] besch. betreft, heeft het hof overwogen [illegible] is, dat zij reeds lang te voren bekend [illegible] nemen haars mans om, ten einde aan [illegible] ongelegenheid te redden, den huize [illegible] woning [illegible] der assurantie [illegible] [illegible] hebben geholpen en bijgestaan [illegible] die het feit der 2e. besch., door, met het [illegible] voornemen haars mans bekend, niets te hebben [illegible] om hem daarvan af te brengen, hoe laakbaar [illegible] een zedelijk oogpunt, echter in den zin der wet [illegible] daarstelt medepligtigheid aan brandstichting in een gebouw, maar integendeel noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding oplevert. Op deze gronden is de tweede beschuldigde ter dezer zake van alle regtsvervolging [illegible]

slagen, en is hare onmiddellijke in-vrijheid-stelling bevolen. Na het uitspreken van dat gedeelte van het arrest heeft de waardige voorzitter in roerende bewoordingen de in-vrijheid-gestelde toegesproken en haar gedrag voor oogen gehouden, van niet door haren raad de misdaad haars mans te voorkomen en zoo doende te hebben medegewerkt, dat hij zou worden teregtgesteld. Op treffende en krachtige wijze deed de voorzitter de gevolgen van dat gedrag uitkomen. Hij vermaande haar ten slotte met aandrang, om haar geweten te raadplegen en God om vergeving te bidden en, huiswaarts gekeerd, hare pligten met al haar vermogen te betrachten, ook inzonderheid als moeder van haar kind, dat zij geroepen is de lessen der godsdienst in te prenten. Door een deugdzaam en naarstig gedrag, en door eene behoorlijke opvoeding van dat kind zou zij welligt nog kunnen vergoeden, waaraan zij zoo ruimschoots is te kort gekomen. De proc.-gen. geene reden hebbende om de tweede besch. langer in hechtenis te houden, is zij daarop in vrijheid gesteld.

Vervolgens sprak de Voorzitter het slot van het arrest uit, waarbij de schuldig verklaarde E. van Merkom wordt veroordeeld tot de straffe des doods door ophanging, uit te voeren binnen 's Gravenhage. Daarna sprak de Voorzitter den veroordeelde even treffend aan, onder te kennisgeving van den termijn tot cassatie. Hij vermaande hem tot innig berouw, wees daarbij op het afschuwelijke der gepleegde daad en hoevele slagtoffers daardoor hadden kunnen zijn getroffen, indien niet de wijze Voorzienigheid had gewaakt. Hij gaf hem in bedenking, zich tot den geeerbiedigden Koning te wenden, met het verzoek om gratie, zonder hem echter met die genade te vleijen. Ten slotte beval hij hem ten ernstigste aan, om in den kerker tot inkeer en belijdenis te komen van al hetgeen hij had gedaan, en met een ootmoedig en opregt gevoel den troost in te roepen van Hem, die geen zondaar afwijst. En welk lot hem, veroordeelde, ook zij beschoren, dat hij zijne straf ondergamet onderwerping, lijdzaamheid en geduld.

Beide toespraken hadden op het talrijk publiek een diepen indruk te weeg gebragt.

* Dingsdag jl. werd voor de achtste maal in den Koninklijken Hollandschen Schouwburg opgevoerd: *de Oude Korporaal*. De heer D. van Ollefen, die de titelrol voortreffelijk vervulde, werd na ieder bedrijf, door het talrijk opgekomen publiek, teruggeroepen; daverende toejuichingen voor zijn spel vielen hem ten deel. Na het laatste bedrijf werd hem eene krans, benevens eene gouden horologie-ketting, aangeboden, waarop hij blijkbaar ontroerd, onder daverend handgeklap, ten zesde male ten tooneele verscheen. Men koestert den wensch, dat die veelbelovende acteur voort mag gaan den roem in te oogsten, dien hij zoo ruimschoots verdient. Ook de vierjarige jongejufvrouw Verwoert speelde hare rol wederom regt lief en bekwam, even als bij vorige gelegenheden, verschillende kleine geschenken. De overige artisten hebben het hunne bijgedragen, om het stuk goed te doen uitvoeren.

De commissie voor het 4e Nederlandsche Taal- en Letterkundig congres heeft bij circulaire bekend gemaakt, dat de in het vorige jaar uitgestelde bijeenkomst, in dit jaar te Utrecht zal worden gehouden op 20, 21 en 22 September. Voorstellen of punten, die men in behandeling wenscht te brengen, moeten vóór 1 Julij aan de commissie worden bekend gemaakt.

Door de Nederlandsche Handelmaatschappij zijn bevracht de navolgende 37 schepen, als:

Voor Rotterdam, *Mary & Hillegonda*, kapt. L. Visser; *Johannes Marinus*, J. van Delft Cz.; *Nieuw Lekkerland*, M. B. Hoffmann; *Jacatra*, Th. Buijs Jz.; *Europa*, H. Poort; *Schoonderloo*, A. F. Marmelstein; *Sumatra*, H. Grevel; *Eva Johanna*, H. de Boer (de beide laatsten van Dordrecht).

Voor Amsterdam, *Jeannette Philippine*, kapt. J. v. d. Meij; *Koophandel*, kapt. H. de Boer; *Lucipara's*, kapt. J. Kloppenburg; *Mercurius*, kapt. D. Visser; *Hendrik Wester*, kapt. R. J. Reijnders; *de Nijverheid*, kapt. J. C. M. van Strijen; *Admiraal de Ruyter*, kapt. S. Stapert; *Wilhelmina Lucia*, kapt. J. P. Carst; *Waterloo*, kapt. W. W. van Epen; *Triton*, kapt. H. Olie; *Philips van Marnix*, kapt. E. van Duijn; *Stad Utrecht*, kapt. F. P. J. Jaski; *Prins Hendrik*, kapt. H. Smit; *Goede Verwachting*, kapt. F. J. Rotgans; *Zeemeeuw*, kapt. H. L. Kayser; *Walvisch*, kapt. Th. Schut; *Staatsraad Baud*, kapt. T. de Jong; *Anna en Elisa*, kapt. C. J. Jaski; *Schoon Verbond*, kapt. J. Veenstra; *Zeevaart*, kapt. J. A. Knaap; *Admiraal Tromp*, kapt. J. van Tubergen; *Anna Maria Wilhelmina*, kapt. G. C. Fischer; *Jacoba en Christina*, kapt. J. C. Berk; *Henricus Gerardus*, kapt. P. de Boer; *Bellatrix*, kapt. A. P. Sandberg Jr.; en *Willem Daniël*, kapt. T. de Meester.

Voor Dordrecht, *Bato*, kapt. W. F. Broeksmit; en *Delta*, kapt. J. G. Kunst.

Voor Schiedam: *H. Vincentius van Paulo*, kapt. K. M. de Groot.

* Aan een particulier schrijver van een der Vlaardingsche matrozen, behoorende tot de bemanning van het schip *Henrietta Jeltina*, kapt. F. Bundeliigt, te Pallaspoort binnen, ontleenen wij, dat, op den 3 Maart, aan boord van genoemd schip gevischt zijn eenige scheepsgoederen, als: een joon, een prikkenbak, een riem en een matrozen-kistje welke goederen, blijkens den naam er op voorkomende, [illegible] zijn van het Vlaardingsche hoekerschip *Vrouw* [illegible], stuurman C. van Windt, zijnde een der twee [illegible] wij vroeger, als vermoedelijk verongelukt melding [illegible] welk vermoeden reeds tot genoegzame zekerheid [illegible] aangezien door eene commissie te Vlaardingen [illegible] en weezen de liefdegaven worden ingeroepen; [illegible] en vertrouwen, dat bij de waarschijnlijk ook alhier te houden collecte, onze stadgenooten krachtdadig zullen medewerken, om zoo vele ongelukkigen eenigermate te helpen ondersteunen.

(*Schied. Ct.*)

* Burgemeester en wethouders van Boskoop hebben bekend gemaakt, dat bij goedgekeurd raadsbesluit is bepaald, dat voortaan de kermis in deze gemeente zal aanvangen den laatsten Maandag in de maand Junij, om te eindigen Woensdag daaraanvolgende.

Dezer dagen zijn in de gronden van het Haarlemmermeer, toebehoorende aan den heer B. A. baron van Verschuer, gevonden: een oud scheepskanon, vermoedelijk uit de 16de eeuw, een afgezaagde zware eikenboom en 2 groote ronde eikenhouten bakken of testen, waarvan de grootste 85 duim middellijn en 22 diepte heeft, benevens 34 duim hoogte. Deze laatste zijn zeer ruw met den dissel bewerkt; de grootste heeft aan den rand twee handvatsels of ooren en zijn waarschijnlijk oorspronkelijk als melktesten gebruikt. De heer baron van Verschuer heeft door zijne tusschenkomst een dier stukken in het Museum van oudheden te Leyden doen plaatsen.

Gisteren avond vereerde Z. M. het achttiende concert der maatschappij *Felix Meritis* met Hds. tegenwoordigheid; de ontvangst, die Z. M. te beurt viel, was zeer hartelijk. Op het concert deden zich hooren Mejufvr. Helena Sherreington, van Rotterdam, de Heer Remenyi, van Weimar, en de Heer van Boom, eerste fluitist. Door het orkest werden uitgevoerd de ouvertures der opera's *Zauberflöte*, *Freischütz* en *le Serment*.

De *Utrechtsche Courant* zegt:

»Naar men ons verzekert, is er eindelijk iemand gevonden, die de burgemeesterlijke waardigheid te Amsterdam wil bekleeden. Zijne benoeming zal hoogstwaarschijnlijk binnen 4 weken door de *Staats-Courant* worden bekend gemaakt.

Kapitein P. Huidekoper, kommandant van het schip *Prins Frederik der Nederlanden*, heeft weder eene zeer belangrijke verzameling Javaansche planten voor den Plantentuin te Amsterdam medegebragt. De zorg, die deze heer heeft besteed bij het herhaald vervoeren van planten van Java naar Nederland, en op de uitreis van planten naar den Javaanschen kruidtuin te Buitenzorg, verdient allen lof.

Men meldt uit Ommen, dat de wethouders en eenige leden van den Raad daar nu en dan door brandbrieven bedreigd worden met het in brand steken hunner huizen, het wegmaaijen van hun koorn en het dooden van hun vee in de weide, wanneer zij hunne betrekking niet nederleggen. Men heeft bij hen ook reeds de glasruiten ingeslagen.

Te Helmond is tot kandidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer, voor de vacature in het kiesdistrict Eindhoven gekozen, de heer J. F. van der Heiden, notaris te Strijp.

Volgens brieven uit Libau tot 21 April, heeft eene aldaar ter reede verschenen Engelsch korvet de completering der lading der aldaar liggende schepen toegestaan; maar heeft de kapitein tevens verklaard, dat geen schip meer in eene Russische haven zal worden toegelaten.

Dokkum, 24 April. Een onbekende heeft eergisteren duizend gulden geschonken aan de diaconie-kas, tot het oprigten van een fonds voor buitengewone bedeelingen aan brave en behoeftige ledematen dezer gemeente en eene tweede som van duizend gulden, ten voordeele der kerkvoogdij-beurs alhier. (*L. C.*)

◁ **Amerongen**. De op gisteren gehouden veemarkt werd zeer druk bezocht, en, ofschoon reeds sedert geruimen tijd tot hooge prijzen het vee bij de boeren werd opgekocht, was de handel bijzonder levendig. — Ook naar schapen was veel vraag en werden deze duur verkocht.

— In de afgeloopen week zijn hier wederom eenige partijen tabak afgedaan, dooreen van *f* 13 tot *f* 14 de 50 Ned. ponden, naar kwaliteit. De voorraad, die hier thans nog in handen der planters is, bedraagt, met inbegrip van speculatie partijen, (best goed 52er gewas) ongeveer 80,000 Ned. ponden; te Elst nog 22,000 Ned. ponden; en te Leersum, waar dit artikel zeer weinig wordt verbouwd, is het onlangs opgeruimd.

|| **Nijmegen**, 26 April. Een ijzingwekkend voorval heeft hier gisteren avond plaats gehad. De heer Molengraaff, emeritus predikant, alhier woonachtig, was met zijne gansche familie, bestaande uit echtgenoot, twee kinderen, benevens eene gouvernante, in een huurrijtuig naar Arnhem geweest en kwam omstreeks 11 ure van dáár terug. Met de gierbrug overgezet zijnde, verliet deze onmiddellijk de wal om de postkar af te halen; het paard van het rijtuig trok intusschen zijne vracht langs het vak tegen den oprid voort en had bijna de hoogte der kadewal bereikt, toen eensklaps de borstriem brak; het paard bleef staan, maar het rijtuig met al wat het bevatte ging achteruit en stortte in de rivier de Waal. De voerman was bij tijds van den bok gegaan, de predikant is door het portier gered, maar de overigen zijn ongelukkig in den stroom omgekomen. Verschrikkelijk lot voor een man en vader, wien, in een oogenblik, alles wat hem op aarde dierbaar is, ontzinkt! Hij moet dan ook op dit oogenblik in een zeer bedenkelijken toestand verkeeren. Een der kinderen, een meisje, heeft men met een der kussens, welke het in hare armen gekneld hield, beneden den mond der oude haven opgevischt; voor het opsporen der overigen en het rijtuig zijn, tot dusverre, vergeefsche pogingen aangewend.

Bergen-op-Zoom, 26 April. Eergisteren heeft gemeenteraad met algemeene stemmen besloten, haven alhier zal worden geschikt gemaakt, om zwaarst geladene schepen en stoombooten als ligplaats kunnen dienen, en de uitvoering van dat plan dagelijksch bestuur opgedragen, dat tevens magtiging verkregen, om de noodige contracten voor de ver met gaz van deze stad te sluiten.

Correspondentie.

De artikelen »*Vrijheid of bescherming?*» en *Over Protestantsche Kiesvereeniging in de Residentie* zullen beiden geplaatst worden.

Advertentiën.

Verhuisd:

D. DE JONG, Marchand-Taille

Van het SPUI naar de TWEEDE WAGENSTRAAT, T, No. 5 (3

DE ONDERGETEEKENDE

JOSEPH HARTOG MACHIE

KOOPMAN,

wonende te *Waalwijk*.

vermeent, naar aanleiding van een artikel voorkom in het *Handelsblad* van Vrijdag 21 April ll., ove nomen uit het *Politieblad* en betrekking hebbende zijnen Schoonzoon MAURITS HARTOG, verplig zijn bekend te maken, dat hij met de heeren TH. COCK EN CIE, Kooplieden te *Antwerpen*, eene schik getroffen heeft omtrent het nadeel aan genoemde H berokkend ten gevolge der handelingen van voorze zijnen Schoonzoon, van welke schikking eene be lijke acte *in duplo* is opgemaakt en geteekend.

Voorts verzoekt hij bij deze ieder en een ieg die ietwes van hem Ondergeteekende vermeenen te deren te hebben, hunne Schuldvorderingen aan te willen bekend maken, zullende het verschuld terstond worden voldaan.

Eindelijk duft hij zich op nieuw aan de welwill heid der Heeren Kooplieden aan te bevelen; me hij de eer had sedert eene reeks van Jaren met we zijdsch vertrouwen te handelen.

Waalwijk, 25 April 1854.

JOSEPH HARTOG MACHIE

(377

Prijs-Courant der Effecten

AMSTERDAM, 27 April 1854.

Nederland.	Pct.	
Ned.W.Schuld.	2 1/2	55 3/16 5/16 1/4
Dito Certificat.	3	66 1/8
Dito Dito	4	82 1/2
O. I. Leening.	4	
Amort. Syndic.	3 1/2	
Hand.-Maats.	4 1/2	110
Belgie.		
Certificaten.	2 1/2	
D° *Rothschild*	2 1/2	
Frankrijk.		
Obligatiën	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	17 1/8
Dito Buitenl.	3	
D° Binnenl. 6/m.	3	32 5/16 3/8 5/16
Bew. Sp. Com.		3 5/8
Amort. Schuld.		
Portugal.		
Londen nieuwe.	5	32 1/16 1/16
Dito uitgest	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	94
Dito 1828/1829	5	93
Cert.1831/1838	5	80
Dito Dito	4 1/2	76
Dito *Hope*	4	
Dito *Stieglitz*	4	
Dito dito 5e Ser.	4	70
Inschr. Assig.	6	
Certific. dito.	6	
Polen.		
Obligatiën	4	
Oostenrijk.		
Metalliek	5	5
Dito bet. Amst.	5	
Dito letter B.	5	
Dito 1847	2 1/2	
Dito 1851/1852	2 1/2	

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. $91\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$; Lond. 3 pct. $22\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; dito Onb. $22\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; Gren p. s. 100. $2\frac{1}{2}$ pct. $16\frac{7}{8}$; dito Onb. $15\frac{3}{4}$; dito

In geene der genoteerde fondsen was handel en eenig belang.

FRANKFORT, Woensdag 26 April. 5 pct. Met Spanje binn. 3 pct. $32\frac{1}{2}$; dito 1 pct. 17; Wiss. $94\frac{1}{4}$; dito op Weenen $86\frac{5}{8}$.

LONDEN, Woensdag 26 April. Wegens den Bede beurs.

WEENEN, Woensdag 26 April. N. Metall. Lett. B. 113; Bankactien 1200; Lomb. 5 pct. v. fl. 250 $119\frac{1}{2}$; Wissel Londen 13.24; ver $37\frac{1}{4}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Grave